

11.D. Proposition Antagande av Valberedningsguide

SBF har sedan ett antal år tillbaka en valberedningsguide. Den togs fram som ett stöd till valberedningen i deras arbete. I enlighet med det stödmaterial som RF tagit fram gällande Kod för god demokratisk styrning ska förbund ha en valberedningsguide som är antagen av förbundets stämma. Vår nuvarande guide är endast fastställd av förbundsstyrelsen och inte av stämman. Förbundsstyrelsen lägger därmed fram Valberedningsguiden att antas av stämman.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman att besluta

att anta Valberedningsguiden

Svenska Biljardförbundets

Valberedningsguide

**SVENSKA
BILJARDFÖRBUNDET**
SWEDISH BILLIARDS FEDERATION

Senast reviderad 2026

Innehållsförteckning

SBF:s styrelse	4
<i>Sammanställning - förbundsstyrelsen</i>	4
<i>Rollbeskrivningar</i>	4
Ordförande	4
Sekreterare	4
Kassör	5
Övriga ledamöter	5
Suppleanter	5
Vad säger stadgarna?	5
Ansvar och uppgifter för SBF:s styrelse	6
<i>En kort arbetsbeskrivning</i>	6
<i>En mer specifik uppdragsbeskrivning</i>	6
<i>Styrelsens arbetsformer</i>	6
Ansvar och uppgifter för valberedningen	7
<i>Sammanställning - valberedningen</i>	7
<i>Valberedningens kompetens</i>	7
<i>Valberedningens uppdrag</i>	7
Engagera flera	8
Arbetshjul för SBF:s valberedning	8
Uppstart	9
Inventering	9
<i>Inventera och identifiera behoven för styrelsen</i>	10
<i>Hur?</i>	10
Rekrytering och nominering	10
<i>Vilka bör rekryteras?</i>	10
Kompetens och engagemang	10
Personkemi	11
Tid	11
Oberoende	11
<i>Utskick om nominering</i>	11
<i>Hur hittas kandidater?</i>	12
Förslag och förbundsstämma	12
<i>Inför förbundsstämman</i>	12
<i>På förbundsstämman</i>	13
Datum att ha koll på	13
Dokument att ha koll på	13
Revidering	13

SBF:s styrelse

Sammansättning - förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen är en grupp människor som har fått medlemmarnas förtroende att driva förbundets verksamhet. Det är den samlade kraften i gruppen som är viktig och som ger det bästa resultatet.

Att ingå i en styrelse är ett ansvarsfullt uppdrag. Förbundsstyrelsen har blivit utsedd av medlemsföreningar på förbundsstämman att bland annat ansvara för den löpande verksamheten i förbundet, verkställa beslut, ansvara för förbundets medel och företräda förbundet utåt. Vad som åligger styrelsen i detalj framgår av stadgarna (förbundets regelbok).

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen bestå av ordförande samt 6 övriga ledamöter. Utöver dessa väljs även tre suppleanter av förbundsstämman.

Rollbeskrivningar

Ordförande

Ordförande väljs av förbundsstämman.

Ordförande är en mycket viktig post och den centrala person som driver på och verkar för förbundets utveckling. Ordförande spelar en mycket viktig roll för hur effektivt och framgångsrikt styrelsearbetet blir.

Den som är ordförande har ett helhetsansvar och ska se till att stimulera, uppmuntra och låta olika viljor komma till tals. Med andra ord skapa en kultur i styrelsen som drivs av demokrati och delaktighet.

Ordförande representerar även förbundet gentemot RF, andra SF, RF-SISU distrikten, kommuner och andra externa organisationer och myndigheter.

En vice ordförande är inte obligatorisk att utse men SBFs förbundsstyrelse brukar inom sig utse en av ledamöterna att ha den rollen. Om ordförande av någon händelse får förhinder och inte kan slutföra sitt uppdrag under delar eller hela återstående mandatperioden träder vice ordförande in och övertar ordförandes uppgifter.

Sekreterare

Denna roll väljs inte av medlemmarna utan av styrelsen internt. Har förbundet en anställd kan denna roll åligga den anställde som då är adjungerad till styrelsen.

Sekreteraren ansvarar för att skriva protokoll på möten. Protokollen bör skrivas så att en styrelsemedlem oavsett om denne deltog på mötet eller inte, vid senare möten kan gå tillbaka och kontrollera vilka beslut som tagits samt vem som tog på sig att utföra arbetet.

Kassör

Kassören sköter förbundets ekonomi och håller löpande styrelsen uppdaterad om det ekonomiska läget. Kassören bevakar så att budgeten följs samt ser till att pengar kommer in och att räkningar betalas som de ska. Kassören ser till att i god tid före förbundsstämman göra klart årsbokslutet och skicka det till revisorn.

Övriga ledamöter

De övriga ledamöterna har olika arbetsuppgifter beroende på kompetens, erfarenhet, intresse och behov. Vilka uppgifter som ska göras och av vem bestäms internt av styrelsen.

Suppleanter

Suppleanter är ersättare till ledamöterna. Inom SBF deltar suppleanterna vanligtvis på samtliga möten. Däremot har de ingen rösträtt vid beslutsfattande förrän de officiellt ersätter en ledamot som inte är närvarande på mötet.

Vad säger stadgarna?

Enligt SBFs stadgar ska styrelsen ha följande sammansättning:
Förbundsstyrelsen består av ordförande, sex ledamöter och tre suppleanter.
Ordförande och ledamöter ska bestå av minst 40 procent som identifierar sig som kvinnor och 40 procent som identifierar sig som män, resterande del kan bestå av kvinnor, män eller icke-binära personer. Bland suppleanterna ska båda könen finnas representerade.

Förbundsstyrelsen skall alltid innehålla minst 1 representant från vardera carambole, snooker och pool. I sammansättningen av förbundsstyrelsen skall en jämn fördelning avseende discipliner, ålder, etnicitet och geografisk spridning eftersträvas.

Ansvar och uppgifter för SBF:s styrelse

En kort arbetsbeskrivning

Förbundsstyrelsens arbete ska främst vara strategiskt. Det operativa arbetet utförs av grenkommittéerna, utskotten och de anställda. De flesta i förbundsstyrelsen är med i ett eller flera av utskotten. Vilka utskott en styrelsemedlem väljer att vara med i beror på vilka områden som personen är intresserad av och hur mycket tid som finns till dennes förfogande.

Utskotten ansvarar för olika områden som förbundsstyrelsen har ansett vara viktiga att arbeta med. Exempel på utskott är

- Barn- och ungdom
- Biljard 65+
- Utveckling

Enligt stadgarna ska varje gren representeras av en person. Uppdraget i förbundsstyrelsen handlar dock om att arbeta strategiskt för biljarden i Sverige. Om någon grenkommitté anser att det saknar rätt representation i förbundsstyrelsen finns möjlighet att adjungera in en person i styrelsen från kommittén. Den adjungerade är med på samtliga möten men har inte rösträtt. Det är styrelsen som väljer att adjungera in personer.

Grenkommittéerna ansvarar för tävlingsverksamheten i enlighet med den uppdragsbeskrivning som finns.

En mer specifik uppdragsbeskrivning

Förutom att arbeta strategiskt ska förbundsstyrelsen:

- Arbeta i enlighet med och följa SBF:s och RF:s stadgar och riktlinjer
- Ha ett arbetsgivaransvar för SBF:s anställda
- Företräda biljarden gentemot RF, myndigheter, politiker och samhället i stort
- Arbeta fram verksamhetsinriktning och jobba utifrån den inriktning som fastställs av medlemsföreningarna på förbundsstämman

Styrelsens arbetsformer

Denna del avslutas med en kort beskrivning av praktiska detaljer kring styrelsearbetet:

- Digitalt styrelsemöte sker ca en gång per månad och varar i 1,5-2 timmar
- Två gånger om året sker fysiska styrelsemöteshelger
- Förbundet ersätter inte förlorad arbetsinkomst
- Ett symboliskt arvode delas ut till styrelsen två gånger per år.

Ansvar och uppgifter för valberedningen

Valberedningen är medlemmarnas viktigaste instrument för att skapa och bibehålla en fungerande styrelse. En styrelse som på ett stabilt och tryggt sätt ska föra förbundets verksamhet framåt. En väl fungerande valberedning är därför en förutsättning för att demokratin inom organisationen ska säkerställas. Förbundets valberedning väljs av förbundsstämman.

Förbundsstämman arrangeras vartannat år och valberedningens uppdrag går att finna i stadgarna. Den här guiden är till för att på ett djupare plan hjälpa valberedningen i dess arbete mot att hitta lämpliga kandidater till styrelsen.

Sammansättning - valberedningen

Valberedningen ska bestå av tre ledamöter som blir valda på förbundsstämman.

Sammansättningen av valberedningen ska sträva efter att ha en jämn fördelning avseende discipliner och geografisk spridning. När det gäller kön är kravet från RF att valberedningen ska bestå av 50 % kvinnor respektive män. Då SBF har ett ojämnt antal personer i valberedningen är en kvinna och två män eller tvärtom godkänt.

Snarast efter att valberedningen blir vald av förbundsstämman ska de inom gruppen utse en ordförande och en sekreterare. Valberedningen sammanträder när ordföranden eller minst halva antalet ledamöter så bestämmer.

Valberedningens kompetens

Det krävs inga egentliga förkunskaper för att bli invald i valberedningen. Däremot är det ett viktigt uppdrag som ställer krav på den som tar sig an uppgiften. Valberedningen ska till exempel alltid vara objektiv och se till förbundets bästa och därmed bortse från särintressen, egna såväl som andras.

Det är viktigt att valberedningen har koll på förbundets verksamhet, eftersom den föreslagna styrelsen ska spegla verksamheten i stort. Det är därför bra om medlemmarna i valberedningen har olika ålder, kön och är engagerade på olika nivåer och sammanhang inom biljarden. Det är även bra om medlemmarna i valberedningen har ett brett kontaktnät och att de olika medlemmarna i valberedningens kontaktnät ser olika ut.

Valberedningens uppdrag

Valberedningen har en nyckelfunktion. Uppdraget sträcker sig från den stund som valberedningen utses på förbundsstämman fram till nästa förbundsstämma om två år. Uppdraget är att analysera hur den sittande styrelsen arbetar och förbereda inför de val som ska göras på stämman.

Valberedningen arbetar helt och hållet på uppdrag av medlemmarna, vilket innebär att den sittande styrelsen inte har mandat att lägga sig i valberedningens arbete.

På förbundsstämman ska valberedningen lämna förslag på personer till de val som enligt stadgarna ska göras. Därefter är det upp till de röstberättigade på stämman att välja enligt valberedningens förslag eller att komma med egna förslag. En valberedning som har tagit sitt uppdrag på allvar och som på stämman kan presentera ett väl underbyggt förslag, som är förankrat hos medlemmarna, får vanligtvis stor uppskattning och förslaget antas ofta i sin helhet.

För att få en god uppfattning om vem som är lämplig att sitta i förbundsstyrelsen gäller det att valberedarna vet hur styrelsen arbetar och hur förbundet fungerar i stort. För att skaffa sig en uppfattning om vilka förtroendevalda som är duktiga och bör sitta kvar, samt vilka medlemmar som skulle kunna passa in i styrelsen är det bra om valberedningen deltar på olika aktiviteter och möten inom organisationen.

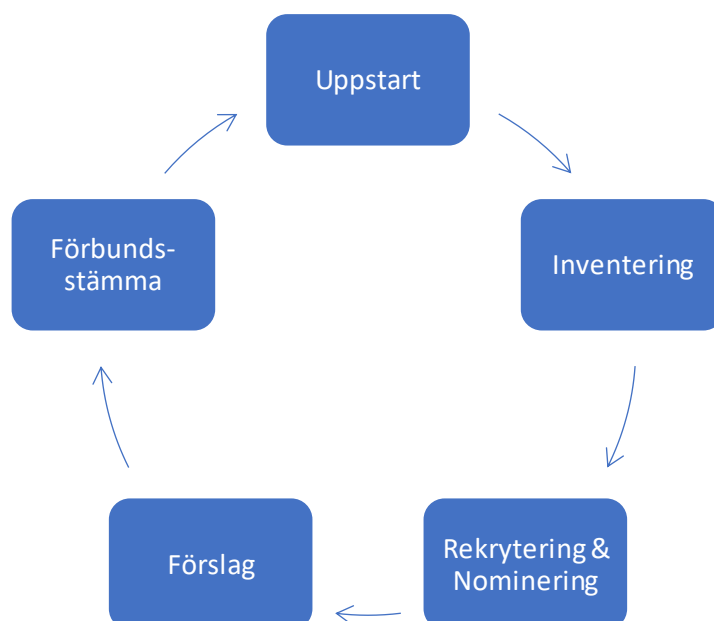
I valberedningens uppdrag ingår även att lämna förslag till förbundsstämman på storleken på förbundsstyrelsens arvode.

Engagera flera

Det är bra om valberedningen engagerar flera personer i processen. Informera därför tidigt om arbetet, vilka som är med i valberedningen och hur man kommer i kontakt med er. Som medlemsförening i biljardförbundet kan man nominera kandidater till förbundets förtroendeposter. Det är viktigt att valberedningen låter alla komma till tals och att alla nomineringar tas emot och övervägs likvärdigt.

På följande sidor beskrivs mer i detalj hur valberedningen kan arbeta under året samt hur gruppen kan jobba för en jämställd styrelse.

Arbetshjul för SBF:s valberedning

Uppstart

Se till att träffas så snart som möjligt efter förbundsstämman för att planera ert arbete och gemensamt ta fram en handlingsplan för de kommande 2 åren. Gör en tidsplan över när olika etapper i arbetet ska vara uppnådda.

Det är även bra att träffa förra valberedningen och ta del av deras erfarenheter.

Diskutera följande frågor:

- Vad ska göras?
- Hur ska vi göra det?
- Vem eller vilka är ansvariga för vilken aktivitet?
- När ska aktiviteten vara färdig?

Förslag på aktivitetsplan:

Aktivitet	Vem gör det?	När görs det?

Inventering

Ta reda på vilka uppdrag som finns tillgängliga för val på kommande förbundsstämma. Ledamöterna väljs på fyra år, där hälften av ledamöterna väljs per stämma. Alla ledamöter är därmed inte uppe för val på varje stämma utan hälften har en pågående mandatperiod.

- Vilka poster finns tillgängliga för nyval/omval?
- Hur ser personer med nuvarande uppdrag på ev. omval?
- Vilka kompetenser är det som försvinner med dem som lämnar styrelsen?
- Vilka kompetenser är det som behövs utifrån förbundets verksamhet och utvecklingskede?

Inventera och identifiera behoven för styrelsen

Arbetet i förbundsstyrelsen ska vara strategiskt och taktiskt. För att kunna driva och utveckla SBF krävs många olika kvaliteter och kompetenser. En person kan omöjligt ha alla egenskaper utan det är tillsammans med andra som kraft och bredd skapas. Det är styrelsen tillsammans som uppfyller målen. Olika personer behöver ta på sig olika roller – inrikta sig på olika saker för att man tillsammans ska uppnå målen.

Hur?

Det finns olika sätt att ta reda på vilka kompetenser som saknas i styrelsen eller kommer att saknas när personer försvinner från sittande styrelse. Nedan beskrivs några förslag på hur valberedningen kan arbeta med denna punkt:

- Prata med nyckelpersoner i olika föreningar för att höra deras bild av sittande styrelse och om de saknar något
- Diskutera med varandra inom valberedningen. Om valberedningen är rätt komponerad sitter där nyckelpersoner av olika kön, bakgrund, områden m.m.
- Prata med styrelsen. När valberedningen frågar vilka som vill sitta kvar och inte, fråga då samtidigt hur de tycker att styrelsearbetet går, vilka kompetenser de anser att styrelsen behöver m.m.
- Sitt med på ett styrelsemöte i egenskap av valberedning och observera klimatet, vilka frågor som lyfts, vilka frågor som inte lyfts, personligheter m.m.
- Läs igenom styrelseprotokoll som återfinns på SBF:s hemsida för att få en bild av ämnen som diskuteras.
- Prata med personalen kring hur de upplever att styrelsearbetet går, vilka kompetenser de anser att styrelsen behöver, m.m.

Rekrytering och nominering

Att uppmuntra och påminna medlemmarna att nominera är en viktig del i rollen som valberedare. Under hela året behöver valberedningen vara synlig så att medlemmarna känner till vem eller vilka som är valberedare, vilket uppdrag ni har och hur man kommer i kontakt med er. Förutom att synas på hemsidan och sociala medier kan valberedningen vara med på olika konferenser eller liknande som anordnas av SBF.

Vilka bör rekryteras?

Kompetens och engagemang

Viktiga kriterier för en styrelseledamot är kompetens, engagemang och intresse i verksamheten. Vilka kompetenser som styrelsen är i behov av är ofta beroende på vilka utmaningar och utvecklingsområden som styrelsen förväntas arbeta med under verksamhetsperioden.

Personkemi

Personerna som ska ingå i en styrelse måste fungera i gruppen och inse att det är samarbetet i gruppen som ger det bästa resultatet. Det är tillsammans som styrelsen fattar sina beslut. Kunskap och erfarenhet samverkar och samspelar mellan individerna på ett sådant sätt att de beslut som fattas är av hög kvalitet. Styrelsens förmåga som helhet är större än summan av medlemmarnas enskilda förmåga. Det är en viktig aspekt för valberedningen att ha med sig i sitt arbete.

Tid

Medlemmarna i styrelsen måste kunna avsätta den tid som krävs för uppdraget. Styrelseuppdraget innebär mer än bara möten. Det handlar också om förberedelser och genomförande av aktiviteter.

Oberoende

Medlemmarna i styrelsen ska vara oberoende i förhållande till förbundet. Att vara oberoende handlar bland annat om att medlemmar i styrelsen inte ska ha ekonomiska förhållanden med förbundet. Läs mer i Kod för god demokratisk styrning om vilka omständigheter som valberedningen ska väga in.

Utskick om nominering

Valberedningen behöver göra medlemmarna varse om att de kan nominera kandidater till förbundsstyrelsen. Denna information går med fördel ut i början av november året innan förbundsstämman hålls med ytterligare ett utskick i januari. Enligt stadgarna ska valberedningen senast den 1 januari meddela medlemmarna vilka styrelsemedlemmar som står till förförande och vilka som avböjt kandidatur.

Informationen kan exempelvis läggas ut på sociala medier, på hemsidan och som e-postutskick till alla medlemmar. Texten bör innehålla följande information:

- Vem har rätt att nominera
- När är sista dagen för nominering (31 januari)
- Vilka poster är öppna?
- Vilka egenskaper och kompetenser sökes?
- Uppmuntra kvinnor att nomineras
- Hur ser uppdragsbeskrivningen ut? Ex hur mycket tid krävs, hur ofta är det möte, utgår styrelsearvode m.m.

Var tydliga med hur ni vill att nomineringarna ska gå till och vad de ska innehålla. Exempelvis bör det framgå vem som nomineras, till vilken post och varför den personen skulle vara lämplig. Har den nominerade blivit tillfrågad och är positivt inställd är det bra om det står klart och tydligt, likaså kontaktuppgifter till både den som gör nomineringen och till den som är nominerad.

Hur hittas kandidater?

Förutom att göra allmänna utskick kommer valberedningen själva att behöva tillfråga potentiella kandidater för nominering. Nedan följer några exempel på fler tips:

- Kolla runt i valberedningens nätverk. Vilka känner valberedningen som skulle kunna passa bra som styrelseledamot? Finns det personer i valberedningens nätverk som känner andra som vet några som kan nomineras? Det är bl.a. av denna anledning det är så viktigt att valberedningen är en heterogen grupp med olika typer av nätverk.
- Uppmuntra medlemmarna och meddela att de kan nominera sig själva. Kanske besitter någon intresse och kunskap som efterfrågas utan att någon annan vet om detta.
- Ställ frågan till olika personer, gärna flera gånger. Många säger inte ja första gången de får frågan. Det kan exempelvis bero på att den som blir tillfrågad inte tror att det förväntas att denne ska gå in i en styrelse. Eller att personen är osäker på vad uppdraget innebär, hur en styrelsepost påverkar vardagen eller kanske hur andra skulle reagera på om just jag tar mig an denna roll.
- Tänk på hur frågan ställs. Söker valberedningen exempelvis kvinnor bör inte det första argumentet till den tillfrågade vara att SBF behöver fler kvinnor för att nå kvoteringsgränsen. Tryck istället på vilken kompetens, intresse, erfarenheter personen har som eftersöks i styrelsen.

Förslag och förbundsstämma

Enligt SBF:s stadgar ska valberedningen senast tre veckor innan förbundsstämman delge samtliga röstberättigade föreningar sitt förslag beträffande varje val som ska göras. Förslaget lämnas till förbundsstyrelsen och kansliet som, tillsammans med övriga handlingar, publicerar valberedningens förslag. Valberedningens förslag ska innehålla en motivering om varför ni nominerar de föreslagna personerna.

Innan detta görs måste valberedningen givetvis ha pratat med de nominerade för att säkerställa att de faktiskt vill bli nominerade.

Inför förbundsstämman

Inför förbundsstämman sammanställer valberedningen en motivering för varje föreslagen kandidat. Innan stämman bestämmer valberedningen även vem som ska presentera förslagen samt motiveringarna.

Valberedningen förbereder även vad ni ska säga om hur valberedningens arbete har bedrivits, valberedningens sammansättning m.m.

På förbundsstämman

På förbundsstämman spelar valberedningen en aktiv roll. Där presenteras alltså valberedningens arbete samt motivering av de nominerade. Syftet med denna presentation är att visa på att valberedningens arbete har utförts på ett genomtänkt sätt och att föreslagna kandidater är noga granskade, utvalda med omsorg och uppfyller de krav som förbundet ställer på sina förtroendevalda.

Om de personer som nominerats är med på förbundsstämman är det bra om de själva även får presentera sig. Detta kan valberedningen med fördel förbereda de nominerade på innan stämman.

Förslag på andra kandidater till styrelsen kan komma upp på själva förbundsstämman. Detta är dock ovanligt om valberedningen har gjort ett grundligt arbete innan.

Datum att ha koll på

Följande datum gäller enligt stadgarna:

- Senast 1 december året före förbundsstämman hålls fråga de vars mandattid går ut om de är villiga att kandidera för den kommande mandatperioden
- Senast 1 januari mötesåret meddela samtliga medlemmar vilka av de tillfrågade som avböjt kandidatur
- Senast 31 januari får medlemsföreningarna till valberedningen avge förslag på personer till valen
- Senast tre veckor före förbundsstämman ska valberedningen skriftligen delge samtliga röstberättigade föreningar sitt förslag beträffande varje val samt meddela namnen på de kandidater som i övrigt nominerats

Dokument att ha koll på

- Stadgar
- Styrelseprotokoll
- Styrdokument förbundsstyrelsens arbete
- Kod för god demokratisk styrning
- Uppdragsbeskrivningar grenkommittéer respektive utskott
- Verksamhetsinriktning

Samtliga dokument finns publicerade på hemsidan

<https://www.biljardforbundet.se/forbundet/styrande-dokument>

Revidering

Detta dokument ska vid behov uppdateras. Reviderat dokument fastställs av förbundsstyrelsen.